

**ТЭМАТЫКА
ПРАКТЫЧНЫХ ЗАНЯТКАЎ
па курсу «Этналогія Беларусі»
для студэнтаў 1 курса спецыяльнасці «Музейная справа
і ахова гісторыка-культурнай спадчыны»
2022 – 2023 нав. год**

**Яшчанка А. Р., Корнікава Н. В.
(32 гадзіны)**

Тэма 1 Гісторыя этнаграфічнага вывучэння Беларусі (4 гадз.)

- 1 Накапленне этнаграфічных ведаў. Этнаграфічнае вывучэнне Беларусі ў канцы XVIII – першай палове XIX ст.
- 2 Этнаграфія Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.
- 3 Беларуская савецкая этнаграфія.
- 4 Этнаграфія Беларусі ў канцы XX – пачатку XXI ст.

Літаратура:

- 1 Бандарчык В.К. Гісторыя беларускай этнаграфіі XIX ст. – Мінск, 1964.
- 2 Бандарчык В.К. Гісторыя беларускай этнаграфіі. Пачатак XX ст. – Мінск, 1970.
- 3 Бандарчык В.К. Развіццё беларускай этнаграфіі за гады савецкай улады. – Мінск, 1979.
- 4 Беларусы: Т. 3: Гісторыя этналагічнага вывучэння Беларусі / В.К. Бандарчык. – Мінск, 1999.
- 5 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Краіна і людзі: Вучэб.-метадыч. дапам. – Мінск : Беларусь, 1996. – 208 с.
- 6 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Традыцыйна-бытавая культура: Вучэб.-метадыч. дапам. – Мінск : Беларусь, 1997. – 207 с.
- 7 Этнаграфія Беларусі: Энцыклапедыя / І.П. Шамякін [і інш.]. – Мінск : БелСЭ, 1989. – 575 с.
- 8 Этналогія Беларусі: традыцыйная культура насельніцтва ў гістарычнай перспектыве: Вучэбна-метадыч. дапам. / Т.А. Навагродскі [і інш.]. – Мінск : БДУ, 2009. – 335 с.

Тэма 2 Беларусы: агульная характарыстыка 2 гадз

- 1 Колькасны склад.
- 2 Рассяленне у свеце.

Літаратура:

1. Беларусы [Карты]: этнагеаграфія, дэмаграфія, дыяспара, канфесіі: атлас / складзены і падрыхтаваны да друку Мінскай картаграфічнай фабрыкай у 1995–1996 гг. – Мінск : Камітэт дзяржаўных знакаў пры Міністэрстве фінансаў Рэспублікі Беларусь, 1996. –1 атлас. – 32 с.
2. Вялікі гістарычны атлас Беларусі: у 4 т. / Дзяржаўны камітэт па маёмасці Рэспублікі Беларусь, Рэспубліканскае унітарнае прадпрыемства "Белкартаграфія".
3. Белорусы в Сибири: сохранение и трансформации этнической культуры – Новосибирск: Изд-во Ин-та археологии и этнографии СО РАН, 2011. – 424 с.
4. Григорьева, Р. А. Белорусы в Калининградской области (переселение, демография, идентичность) / Григорьева Р. А. // Пытанні мастацтвазнаўства, этналогіі і фалькларыстыкі : [зборнік артыкулаў] / Нацыянальная акадэмія навук Беларусі,

Дзяржаўная навуковая ўстанова Інстытут мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя К. Крапівы. – Мінск. – 2011. – Вып. 10. – С. 322– 331

5. Хуснутдинова, Л. Г. Белорусы в Республике Башкортостан: история, язык, культура / Хуснутдинова Ляйля Гельсовна // Миграция и демографическое развитие Республики Беларусь и сопредельных стран : [материалы Международной научно-практической конференции, 15–16 ноября 2016 г.]. – Минск, 2017. – С. 204– 209.

6. Демографический ежегодник Республики Беларусь, 2019 [Электронный ресурс]: Национальный статистический комитет Республики Беларусь. – Режим доступа: https://www.belstat.gov.by/ofitsialnaya-statistika/publications/izdania/public_compilation/index_14356/. – Дата доступа: 16.01.2023.

7. Беларусы: сучасныя этнакультурныя працэсы / Г.І. Каспяровіч [і інш.]; рэдкал.: А.І. Лакотка [і інш.]; Нац. акад. Навук Беларусі, Ін-т мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя К. Крапівы. – Мінск: Беларуская навука, 2009. – 607 с.

8. Народы мира. Энциклопедия / под науч. ред. Минца Л. М.; науч.-ред. совет: Чубарьян А.О., Фурсенко А.А. и др. – М.: ОЛМА Медиа Групп, 2007. – 640 с.

Тэма 3 Традыцыйныя заняткі беларусаў (2 гадз.)

1 Земляробства. Земляробчыя прылады працы.

2 Жывёлагадоўля.

3 Народныя рамёствы і промыслы. Прылады працы.

Літаратура:

1 Беларусы. Т. 1: Прамысловыя і рамесныя заняткі. – Мінск, 1995.

2 Бялявіна В.М. Хлеб надзённы беларускай вёскі. – Мінск : Беларусь, 2016. – 312 с.

3 Нарысы гісторыі культуры Беларусі. Т. 3. Культура сяла XIV – пачатку XX ст. Кн. 1: Матэрыяльная культура / А.І. Лакотка [і інш.]. – Мінск : Беларус. навука, 2015.

4 Ракава Л.В. Гісторыя на градках. Агародніцтва на Беларусі. – Мінск : Беларусь, 2008. – 144 с.

5 Традыцыі жывёлагадоўлі Беларусі / Г. І. Каспяровіч [і інш] ; навук. рэд. Г. І. Каспяровіч. – Мінск : Беларус. навука, 2019. – 467 с.

6 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Краіна і людзі: Вучэб.-метад. дапам. – Мінск : Беларусь, 1996. – 208 с.

7 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Традыцыйна-бытавая культура: Вучэб.-метад. дапам. – Мінск : Беларусь, 1997. – 207 с.

8 Этнаграфія Беларусі: Энцыклапедыя / І.П. Шамякін [і інш.]. – Мінск : БелСЭ, 1989. – 575 с.

9 Этналогія Беларусі: традыцыйная культура насельніцтва ў гістарычнай перспектыве: Вучэбна-метад. дапам. / Т.А. Наваградскі [і інш.]. – Мінск : БДУ, 2009. – 335 с.

Тэма 4 Матэрыяльная культура беларусаў (4 гадз.)

1 Пасяленні і жыллё.

2 Касцюм: жаночы, мужчынскі, дзіцячы. Святочнае ўбранне.

Літаратура:

1 Беларускае народнае адзенне / Л.А. Малчанова [і інш.]; пад рэд. В.К. Бандарчыка. –

- Мінск : Навука і тэхніка, 1975.
- 2 Бялявіна В.М., Ракава Л.В. Беларускі касцюм. – Мінск : Беларусь, 2017. – 463 с.
  - 3 Беларусы. Т. 2: Дойлідства / А.І. Лакотка. – Мінск, 1997.
  - 4 Маленка, Л.І. Беларускі народны касцюм / Л.І. Маленка. – Мінск: Ураджай, 2001. – 160 с.
  - 5 Нарысы гісторыі культуры Беларусі. Т. 3. Культура сяла XIV – пачатку XX ст. Кн. 1: Матэрыяльная культура / А.І. Лакотка [і інш.]. – Мінск : Беларус. навука, 2015.
  - 6 Сахута Я.М. Беларускі народны архітэктурны дэкор. – Мінск : Беларусь, 2020. – 224 с.
  - 7 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Краіна і людзі: Вучэб.-метад. дапам. – Мінск : Беларусь, 1996. – 208 с.
  - 8 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Традыцыйна-бытавая культура: Вучэб.-метад. дапам. – Мінск : Беларусь, 1997. – 207 с.
  - 9 Этнаграфія Беларусі: Энцыклапедыя / І.П. Шамякін [і інш.]. – Мінск : БелСЭ, 1989. – 575 с.
  - 10 Этналогія Беларусі: традыцыйная культура насельніцтва ў гістарычнай перспектыве: Вучэбна-метад. дапам. / Т.А. Наваградскі [і інш.]. – Мінск : БДУ, 2009. – 335 с.

Тэма 5 Грамадскія традыцыі (2 гадз.)

- 1 Каляндарная абраднасць беларусаў: веснавы і летні цыклы
- 2 Каляндарная абраднасць беларусаў: восеньскі і зімовы цыклы

Літаратура:

1. Жніўныя песні / [Уступ. артыкул, укладанне, сістэматызацыя тэкстаў і каментарыі А. С. Ліса; уступ. артыкул, уклад. і сістэматызацыя напеваў В. І. Ялатава; рэд. А. С. Фядосік]. – Мінск: Навука і тэхніка, 1974. – 816 с.
2. Зімовыя песні. Калядкі і шчадроўкі / [Уклад., сістэм. тэкстаў, уступ. артыкул і каментарыі А. І. Гурскага; Уклад., сістэм., характарыстыка і рэдагаванне напеваў З. Я. Мажэйкі; рэд. М. Я. Грынблат]. – Мінск, Навука і тэхніка, 1975. – 736 с.
3. Веснавыя песні / [Складальнікі: Г. А. Барташэвіч, Л. М. Салавей; складальнік муз. часткі В. І. Ялатаў; рэд. тома К. П. Кабашнікаў]. – Мінск: Навука і тэхніка, 1979. – 608 с.
4. Восеньскія і талочныя песні / [Склад. і аўт. уступ. артыкулаў А. С. Ліс; Уклад. і камент. талоч. песень С. Т. Асташэвіч; Муз. частка В. І. Ялатаў; Рэд. А. С. Фядосік]. – Мінск: Навука і тэхніка, 1981. – 679 с.
5. Земляробчы каляндар: Абрады і звычаі / [Укладанне, класіфікацыя, сістэматызацыя матэрыялаў і каментарыі А. І. Гурскага; Уступны артыкул А. І. Гурскага, А. С. Ліса; Рэдкалегія: А. С. Фядосік (галоўны рэдактар) і інш.]. – Мінск: Навука і тэхніка, 1990. – 405 с.
6. Масленіца. Абрад. Песні. Напевы / Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі; уклад., уступ. арт. : А. І. Ляшкевіч, В. М. Прыбылова; навук. рэд. Т. В. Валодзіна. – Мінск : Беларуская навука, 2020. – 815 с.
7. Ліс, А. С. Валачобныя песні / А. С. Ліс. – Мінск : Навука і тэхніка, 1989. – 205, с.
8. Купальскія і пятроўскія песні / рэдкалегія : А. С. Фядосік [і інш.]; складальнікі : А. С. Ліс, С. Т. Асташэвіч. – Мінск : Навука і тэхніка, 1985. – 629 с.
9. Беларусы : У 13 т. / В.К. Бандарчык, М.Ф. Піліпенка, А.І. Лакотка. – Мінск: Беларуская навука, 1995 – 2009. – Т. 7: Вусна-паэтычная творчасць / Г.А. Барташэвіч [і інш.]. – 2004. – 586 с.
10. Беларусы: У 11 т. / В.К. Бандарчык, М.Ф. Піліпенка, А.І. Лакотка. – Мінск:

- Беларуская навука, 1995-2009. – Т. 6 : Грамадскія традыцыі / В.М. Бялявіна [і інш.]. – 2002. – 606 с.
11. Кухаронак, Т. І. Маскі ў каляндарнай абраднасці беларусаў / Т. І. Кухаронак. – Мінск : Ураджай, 2001. – 239 с.
  12. Кухаронак, Т. І. Благавешчанне ў наратывах і абрадавай практыцы жыхароў Гомельшчыны: паводле сучасных экспедыцыйных запісаў / Т. І. Кухаронак // Беларусь у гістарычнай рэтраспектыве XIX–XX стагоддзяў: этнакультурныя і нацыянальна-дзяржаўныя працэсы : матэрыялы Рэспубліканскай навуковай канферэнцыі (Гомель, 3 кастрычніка 2019 г.) / [рэдкалегія: А. Р. Яшчанка (галоўны рэдактар) і інш.]. — Гомель, 2019. – С. 142–146.
  13. Кухаронак, Т. І. Узвіжанне на Гомельшчыне: звычайнасць і фальклорна-наратывная традыцыя (паводле сучасных экспедыцыйных запісаў) / Т. І. Кухаронак // Беларусь у гістарычнай рэтраспектыве XIX–XXI стагоддзяў: этнакультурныя і нацыянальна-дзяржаўныя працэсы : матэрыялы Рэспубліканскай навуковай канферэнцыі (Гомель, 14 кастрычніка 2021 г.) / [рэдкалегія: А. Р. Яшчанка (галоўны рэдактар) і інш.]. – Гомель, 2021. – С. 138–142.
  14. Валодзіна, Т.В. Ядраное жыта гаспадара кліча...: каляндарны год у абрадах і звычаях / Т. В. Валодзіна, Т. І. Кухаронак. – Мінск : Беларуская навука, 2015. – 354 с. – (Традыцыйны лад жыцця).
  15. Новак, В.С. Беларускія народныя святы і звычаі / В.С. Новак, У. І. Коваль. – Гомель : Беларускае агенцтва навукова-тэхнічнай і дзелавой інфармацыі, 1993. – 88 с.
  16. Новак, В.С. Купальская абраднасць Гомельшчыны : Багацце мясцовай спецыфікі / В.С. Новак // Пытанні мастацтвазнаўства, этналогіі і фалькларыстыкі. Вып. 14 / Ін-т мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя К. Крапівы НАН Беларусі; навук. рэд. А.І. Лакотка. – Мінск: Права і эканоміка, 2013. – С. 325 – 332.
  17. Новак, В.С., Кастрыца, А.А. Традыцыйная духоўная спадчына Веткаўшчыны: абрады, звычаі, народныя вераванні / В.С. Новак, А.А. Кастрыца // Пытанні мастацтвазнаўства, этналогіі і фалькларыстыкі. Вып. 20 / Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі ; навук. рэд. А.І. Лакотка. – Мінск : Права і эканоміка, 2016. – 560 с. – С. 392–402.
  18. Кастрыца, А.А. Міфалагічныя ўяўленні ў беларускіх прыкметах і павер'ях аб прыродных з'явах і гаспадарчай дзейнасці // М-ва адукацыі РБ, Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны. – Гомель, УА “ГДУ імя Ф. Скарыны”, 2009. – 119 с.

Тэма 6 Сям'я і сямейныя традыцыі беларусаў (4 гадз.)

- 1 Сям'я. Сямейны побыт.
- 2 Традыцыйная сістэма выхавання.
- 3 Сямейная абраднасць: радзінны абрад.
- 4.Сямейная абраднасць: хрэсьбінны абрад.
- 5.Сямейная абраднасць: пахавальны абрад.

Літаратура:

- 1 Беларусы. Т. 5 : Сям'я. – Мінск, 2001.
- 2 Нарысы гісторыі культуры Беларусі. Т. 3. Культура сяла XIV – пачатку XX ст. Кн. 2: Духоўная культура / А.І. Лакотка [і інш.]. – Мінск : Беларус. навука, 2016.
- 3 Общественный, семейный быт и духовная культура населения Полесья. – Минск, 1987.
- 4 Ракава Л.В. Традыцыі сямейнага выхавання ў беларускай вёсцы. – Мінск, 2000.

- 5 Сям'я і сямейны быт беларусаў / В.К. Бандарчык [і інш.]. – Мінск, 1990.
- 6 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Краіна і людзі: Вучэб.-метад. дапам. – Мінск : Беларусь, 1996. – 208 с.
- 7 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Традыцыйна-бытавая культура: Вучэб.-метад. дапам. – Мінск : Беларусь, 1997. – 207 с.
- 8 Этнаграфія Беларусі: Энцыклапедыя / І.П. Шамякін [і інш.]. – Мінск : БелСЭ, 1989. – 575 с.
- 9 Этналогія Беларусі: традыцыйная культура насельніцтва ў гістарычнай перспектыве: Вучэбна-метад. дапам. / Т.А. Наваградскі [і інш.]. – Мінск : БДУ, 2009. – 335 с.

Тэма 7 Духоўныя традыцыі беларусаў (6 гадз.)

- 1 Народнае тэатральнае мастацтва.
- 2 Дэкаратыўна-прыкладное мастацтва.
- 3 Традыцыйныя рэлігійныя ўяўленні беларусаў.

Літаратура:

1. Сахута, Е.М., Художественные ремесла и промыслы Белоруссии, [ред. д-р искусствоведения Л. Н. Дробов] Минск : Наука и техника , 1988. – 266 с.
2. Сахута, Я.М., Беларускае народнае дэкаратыўна-прыкладное мастацтва, метадычны дапаможнік, Мінск: Беларусь, 2001. – 112 с.
3. Сахута, Я.М., Беларускае выцінанка, Мінск : Беларусь, 2008 . – 227 с.
4. Сахута, Е. М. Народное искусство и художественные промыслы Белоруссии, Минск : Полымя , 1982. – 95 с.
5. Сахута, Я. М. Народнае мастацтва / Я. М. Сахута. – Мінск : Беларускае навука, 2015. – 180 с. – (Традыцыйны лад жыцця).
Сахута, Я. М., Беларускае народнае мастацтва, [альбом], Тэкст Мінск : Беларусь, 1980 - 154 с.
6. Сахута, Я.М. Беларускае народнае дэкаратыўна-прыкладное мастацтва / Я.М. Сахута. – Мінск: Беларусь, 2001 – 334 с.
7. Беларусы : У 13 т. / В.К. Бандарчык, М.Ф. Піліпенка, А.І. Лакотка. – Мінск: Беларускае навука, 1995 – 2009. – Т. 7: Вусна-паэтычная творчасць / Г.А. Барташэвіч [і інш.]. – 2004. – 586 с.
8. Беларусы : У 13 т. / В.К. Бандарчык, М.Ф. Піліпенка, А.І. Лакотка. – Мінск: Беларускае навука, 1995 – 2009. – Т. 1: Прамысловыя рамесныя заняткі / В.К. Бандарчык [і інш.]. – 1995. – 351 с.
9. Беларусы: У 11 т. / В.К. Бандарчык, М.Ф. Піліпенка, А.І. Лакотка. – Мінск: Беларускае навука, 1995-2009. – Т. 11 : Музыка / Т.Б. Варфаламеева [і інш.]. – 2008. – 700 с.
10. Беларусы : У 13 т. / В.К. Бандарчык, М.Ф. Піліпенка, А.І. Лакотка. – Мінск: Беларускае навука, 1995 - 2009. – Т. 8 : Дэкаратыўна-прыкладное мастацтва / Я.М. Сахута [і інш.]. – 2005. – 351 с.
11. Этнаграфія Беларусі: Энцыклапедыя / І.П. Шамякін [і інш.]. – Мінск : БелСЭ, 1989. – 575 с.

Тэма 8 Гісторыка-этнаграфічныя рэгіёны Беларусі (4 гадз.)

- 1 Гісторыка-этнаграфічны падзел традыцыйнай культуры беларусаў.
- 2 Падняпроўе.
- 3 Заходняе і Усходняе Палессе.

Літаратура:

- 1 Цітоў В.С. Народная спадчына. – Мінск, 1994.
- 2 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Краіна і людзі: Вучэб.-метадыч. дапам. – Мінск : Беларусь, 1996. – 208 с.
- 3 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Традыцыйна-бытавая культура: Вучэб.-метадыч. дапам. – Мінск : Беларусь, 1997. – 207 с.
- 4 Этнокультурныя працэсы Восточнага Полесья в прошлом и настоящем / А.Вл. Гурко [и др.]. – Минск : Беларус. навука, 2010. – 466 с.
- 5 Этнаграфія Беларусі: Энцыклапедыя / І.П. Шамякін [і інш.]. – Мінск : БелСЭ, 1989. – 575 с.
- 6 Этналогія Беларусі: традыцыйная культура насельніцтва ў гістарычнай перспектыве: Вучэбна-метадыч. дапам. / Т.А. Наваградскі [і інш.]. – Мінск : БДУ, 2009. – 335 с.

Тэма 9 Этнічныя групы і міжэтнічныя адносіны на Беларусі (2 гадз.)

- 1 Этнічныя групы на Беларусі: гісторыя фарміравання і дынаміка складу
- 2 Традыцыйная культура этнічных меншасцей у мінулым, захаванне традыцыйных форм у ў сучасным беларускім грамадстве.

Літаратура:

- 1 Беларусы: Сучасныя этнакультурныя працэсы / Г.І. Каспяровіч [і інш.]; пад рэд. А.І. Лакотка. – Мінск: Беларус. навука, 2009. – 607 с.
- 2 Кто живет в Беларуси : / А.В. Гурко [и др.]. – Минск : Беларус. навука, 2012. – 799 с.
- 3 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Краіна і людзі: Вучэб.-метадыч. дапам. – Мінск : Беларусь, 1996. – 208 с.
- 4 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Традыцыйна-бытавая культура: Вучэб.-метадыч. дапам. – Мінск : Беларусь, 1997. – 207 с.
- 5 Этнокультурныя працэсы Восточнага Полесья в прошлом и настоящем / А.Вл. Гурко [и др.]. – Минск : Беларус. навука, 2010. – 466 с.
- 6 Этнаграфія Беларусі: Энцыклапедыя / І.П. Шамякін [і інш.]. – Мінск : БелСЭ, 1989. – 575 с.
- 7 Этналогія Беларусі: традыцыйная культура насельніцтва ў гістарычнай перспектыве: Вучэбна-метадыч. дапам. / Т.А. Наваградскі [і інш.]. – Мінск : БДУ, 2009. – 335 с.

Тэма 10 Этнаграфічныя музеі Беларусі (2 гадз.)

1. Этнаграфічныя музеі Беларусі: агульная характарыстыка.
2. Этнаграфічныя музеі Беларусі пад адкрытым небам.
3. Калекцыі, прысвечаныя матэрыяльнай культуры, у этнаграфічных музеях Рэспублікі Беларусь.

Літаратура:

1. Музеі Беларусі: даведачнае выданне / Рэд. С. Ф. Дубянецкі [і інш.]. – Мінск : БелЭн, 2008. – 560 с.
2. Музеі Беларусі / Склад. А. Б. Сташкевіч, В. М. Котава і інш. – Мінск : БелЭн, 2001. – 367 с.

3. Этнаграфія Беларусі: энцыклапедыя / Гл рэд: І. П. Шамякін і др. – Мінск: Беларуская савецкая энцыклапедыя імя Петруся Броўкі, 1989 – С. 448.
4. Высоцкая, Н. Ф. К вопросу об экспозиции отдела древнебелорусского искусства национального художественного музея Республики Беларусь / Н. Ф. Высоцкая // Музей і культурная спадчына: гісторыя, сучаснасць, погляд у будучыню : да 25-годдзя адкрыцця спецыяльнасці «Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны» (па напрамках) на гістарычным факультэце БДУ : зборнік матэрыялаў міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, 27–28 чэрвеня 2017 г., Мінск / БДУ, Гістарычны фак., Каф. этналогіі, музейялогіі і гісторыі мастацтваў ; рэдкал.: А. А. Гужалоўскі [і інш.]. – Мінск : БДУ, 2017. – С. 68-73.
5. Локотко, С. А. О культурно-образовательной концепции белорусского государственного музея народной архитектуры и быта / С. А. Локотко // Человек и образование. – 2013. – №2 (35). – С. 45-50.
6. Беларуский государственный музей народной архитектуры и быта [Электронный ресурс]:. – Режим доступа: <https://ru.etna.by/collections/golovnyue-ubory.html>. – Дата доступа: 15.01.2023.
7. Экспозиции Ветковского музея старообрядчества и белорусских традиций им. Ф. Г. Шклярова [Электронный ресурс]: Ветковский музей старообрядчества и белорусских традиций им. Ф. Г. Шклярова. – Режим доступа: <https://vetka-museum.ru/o-muzee/ekspozitsii-muzeya.html>. – Дата доступа: 16.01.2023.
8. Музейный комплекс старинных народных ремесел и технологий “Дудutki” [Электронный ресурс]: Музейный комплекс старинных народных ремесел и технологий. – Режим доступа: <https://dudutki.by/>. – Дата доступа: 16.01.2023.
9. Музей народной культуры Мозырщины «Палеская веда» [Электронный ресурс]: Музей народной культуры Мозырщины «Палеская веда», Мозырский объединённый краеведческий музей. – Режим доступа: <http://veda.museum.by/>. – Дата доступа: 16.01.2023.
10. Этнографический комплекс "Мельница" [Электронный ресурс]: Историко-культурный музей-заповедник "Заславль". – Режим доступа: <https://zaslaue.by/ru/nashy-ab-ekty/jetnagrafichny-kompleks-mlyn/>. – Дата доступа: 16.01.2023.
11. Этнографическая экспозиция “Земли родной круговорот” Могилевского областного краеведческого музея имени Е.Р. Романова [Электронный ресурс]: Могилевский областной краеведческий музей имени Е.Р. Романова. – Режим доступа: <https://mogilewmuseum.by/ru/yekspozitsii/zemli-rodnoi-krugovorot>. – Дата доступа: 18.01.2023.
12. Этнографический комплекс "Мельница" [Электронный ресурс]: Историко-культурный музей-заповедник "Заславль". – Режим доступа: <https://zaslaue.by/ru/nashy-ab-ekty/jetnagrafichny-kompleks-mlyn/>. – Дата доступа: 18.01.2023.
13. Музей традиционного ручного ткачества Поозерья [Электронный ресурс]: Музеи Беларуси. – Режим доступа: <http://tkach.polotsk.museum.by/>. – Дата доступа: 19.01.2023.
14. Музей белорусского народного искусства в Раучибах [Электронный ресурс]: – Музеи Беларуси. – Режим доступа: <http://raubichi.museum.by/>. – Дата доступа: 19.01.2023.
15. Веткаўскі музей народнай творчасці / [Склад.: Г.Р.Нячаева і інш. - 3-е выд. - Мн. : Беларусь, 2001. - 118 с.

16. Веткаўскі музей стараабрадніцтва і беларускіх традыцый імя Фёдара Шклярава // Мастацтва : часопіс / заснавальнік Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь. – 2019. – № 6. – С. 3.

РЕПОЗИТОРИЙ ГГУ ИМЕНИ Ф. СКОРИНЫ